

УДК 629:114:2.001.4.004.62/.65

Цема Т., зав. відділу, Гапоненко О., техн. керівник Центру випробувань техніки (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)

Як отримати сертифікат ЄС вітчизняним виробникам сільськогосподарської техніки

22 – 23 березня 2016 року на базі УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого проведено семінар за темою «Підготовка технічної документації для європейської сертифікації відповідно до Директиви 2006/42/ЄС та Регламенту № 167/2013», який був покликаний сприяти розумінню та застосуванню в Україні елементів нового підходу Європейського Союзу у сфері технічного регулювання.

Ключові слова: директиви, новий підхід, ринок ЄС, сертифікація, суттєві вимоги.

Інтеграція України до європейського економічного простору, імплементація європейського технічного законодавства, зокрема у сфері сільськогосподарського машинобудування, сприяє усуненню технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом та відкриває нові можливості доступу на ринок Європейського Союзу.

Співпраця українських та європейських органів з оцінки відповідності (органів сертифікації та випробувальних лабораторій) робить шлях вітчизняних виробників до ринку ЄС коротшим і дешевшим.

УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого також працює в цьому напрямку.

У рамках співпраці УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого з Латвійським Центром сертифікації і тестування (VSIA «Sertifikācijas un testēšanas centrs») 22 – 23 березня

2016 року Консультаційно-методичний центр з питань застосування Технічних регламентів щодо сільськогосподарських та лісгосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого (далі – КМЦ) спільно з зазначеним центром провів семінар за темою «Підготовка технічної документації для європейської сертифікації відповідно до Директиви 2006/42/ЄС та Регламенту № 167/2013» (рис. 1-3).

У навчанні взяли участь представники 29 заводів України, які виготовляють сільськогосподарську техніку, серед них як виробники сільськогосподарських транспортних засобів (тракторів, причепів, причіпних машин та обладнання), так і виробники стаціонарних та навісних машин та обладнання для рослинництва і тваринництва.

22 березня відбулося навчання для випробувачів

VSIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs"

Рис. 1 – Презентаційний стенд Латвійського Центру сертифікації і тестування

Рис. 2 – Вступне слово директора УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого Кравчука В. І. про головні засади інженерно-технічної політики у сфері сільськогосподарського машинобудування

Рис. 3 – Виступ експерта, керівника сектора машинобудування відділу сертифікації Арніса Калніньша

Центру випробувань техніки УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого та його філій, а також спеціалістів Органу оцінки відповідності ДП «УкрЦВТ», а 23 березня – для вітчизняних машинобудівників.

З лекціями виступили представники Латвійського Центру сертифікації і тестування: головний експерт відділу сертифікації Ілмарс Закіс та експерт, керівник

сектора машинобудування відділу сертифікації Арніс Калніньш. Представник Міністерства аграрної політики та продовольства України, начальник Відділу міжнародної інтеграції у сфері технічного регулювання, санітарних та фітосанітарних заходів в АПК Олександр Лозовицький ознайомив присутніх зі змінами в законодавстві стосовно допуску на ринок, реєстрації та ринкового нагляду за сільськогосподарською технікою.

Керівник сектора машинобудування відділу сертифікації Арніс Калніньш коротко познайомив зі структурою та напрямками діяльності Латвійського Центру сертифікації та тестування, а також принципами та технічним законодавством щодо вільного руху товарів на ринку ЄС і ринковим наглядом за безпечністю

продукції.

Потім навчання відбувалося окремо у двох групах.

Перша група об'єднувала виробників сільськогосподарських тракторів та їх причепів, які мають наміри отримати затвердження типу ЄС з метою просування своєї продукції на ринок ЄС, який зараз об'єднує 27 держав з населенням близько 489 млн. чол.

Ілмарс Закіс зробив доповідь на тему «Регламент № 167/2013 Про затвердження типу сільськогосподарських та лісгосподарських транспортних засобів та нагляду за ринком». Він зауважив, що з 01.01.2016 р. нові затвердження типу ЄС здійснюються тільки відповідно до Регламенту № 167/2013, при цьому всі затвердження типу, видані до 31.12.2015 р., в перехідний період (з 01.01.2016 р. по 31.12.2017 р.) залишаються дійсними, їх можна розширити або продовжити.

У своїй доповіді Ілмарс Закіс більш детально розглянув:

- категорії транспортних засобів, на які поширюється дія Регламенту № 167/2013;

- схеми затвердження типу ЄС (поетапне, одним етапом, змішане);

- вимоги до конструкції транспортного засобу, які визначені в Регламенті комісії ЄС № 1322/2014 (до ROPS, FOPS, OPS; до сидіння водія і пасажира; до кріплення ременів безпеки та до самих ременів безпеки; до вільного простору навколо водія та доступу до робочого місця; до захисту водія від шкідливих речовин; до рівня шуму, який сприймається водієм; до захисту валів відбору потужності);

- вимоги до функційної безпеки, які визначені в Регламенті комісії ЄС № 2015/208 (цілісність конструкції транспортного засобу, зчпний пристрій, споряджена маса, спідометр, оглядовість, скло, шини та гусениці, дзеркала заднього виду, фари, електромагнітна сумісність, акустичні сигнальні пристрої);

- вимоги до екологічних показників двигуна та зовнішнього шуму, які визначені в Регламенті комісії № 2015/96;

- вимоги до гальмівних систем, які визначені Регламентом комісії ЄС № 2015/68 (жорсткіші вимоги

до ефективності гальм, вимоги до причепів з гідравлічною та пневматичною гальмівною системою, вимоги до ABS систем тракторів з максимальною швидкістю більше 60 км/год.);

- адміністративні вимоги, вимоги до підготовки інформаційного документа виробника, які визначені в Регламенті комісії ЄС № 2015/504;

- зобов'язання виробника в процесі затвердження типу (заявка, інформаційний файл);

- зміст інформаційного файлу;

- процедуру затвердження типу;

- перегляд та подовження затвердження типу;

- термін дії затвердження типу;

- сертифікат відповідності затверженому типу, який складає виробник;

- вимоги до маркування транспортного засобу та його компонентів;

- відкликання затвердження типу ЄС;

- вимоги до інформації виробника стосовно ремонту та технічного обслуговування транспортного засобу; Регламентом № 167/2013 передбачається визнання протоколів випробувань за кодами ОЕСР (OECD) для затвердження типу, як альтернатива протоколам випробувань відповідно до цього Регламенту.

Рис. 4 – Обговорення представниками виробників доповіді про застосування Директиви 2006/42/ЄС стосовно машин та механізмів

Друга група виробників була ознайомена з практичними діями застосування Директиви нового підходу 2006/42/ЄС щодо оцінки відповідності машин, механізмів та обладнання суттєвим вимогам безпечності життя і здоров'я людини. Були надані пояснення про правила, процедури та вимоги, яких повинні дотримуватися виробники перш ніж вони зможуть розмістити свою продукцію на ринку Європейського Союзу, оскільки вони мають безпосереднє відношення до експорту.

Відповідно до Директиви виробник несе відповідальність за:

- розроблення і виробництво продукції з дотриманням відповідних суттєвих вимог;

- проведення встановлених процедур оцінки відповідності;

- збір та збереження технічної документації;

- нанесення маркування на продукцію та оформлення Декларації відповідності за умов забезпечення внутрішнього контролю за дотриманням стабільності

виробництва.

Суттєві вимоги забезпечують високий рівень захисту та є обов'язковими, детальні технічні критерії, які відображають суттєві вимоги в конкретному вигляді, наведені в гармонізованих стандартах, застосування яких стимулюється наданням презумпції відповідності, але є добровільним, що надає більшій гнучкості процедурам та дозволяє адаптувати розроблення продукції до вимог технічного прогресу.

У доповіді детально розглядалися склад і правила оформлення технічної документації на машини та обладнання, де важливим етапом є встановлення конкретних вимог, які поширюються на певні види продукції, за результатами документально оформленої оцінки ризиків.

Роз'яснювалися подробиці здійснення постачання продукції на територію Європейського Союзу через імпортерів чи уповноважених представників, поділ відповідальності між ними та українськими виробниками.

Усі слухачі отримали посвідчення Латвійського Центру сертифікації і тестування.

Рис. 5 – Вручення посвідчень про участь у семінарі, обговорення напрямків подальшої співпраці

Таким чином виробники отримали детальну інформацію стосовно того, які документи необхідно підготувати і які дії виконати, щоб отримати затвердження типу ЄС на свою продукцію. Зокрема, як доказ відповідності продукції визначеним вимогам, Латвійський центр сертифікації буде приймати протокол випробувань акредитованого Центру випробування техніки УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого. Це дає змогу прискорити та здешевити проходження сертифікації.

Українські виробники сільськогосподарської техніки отримали базові системні знання про запровадження на своїх підприємствах європейської практики технічного регулювання, що дає можливість розширити ринки збуту продукції з усвідомленням повного обсягу переваг Нового підходу та підтримання високого рівня репутації перед споживачами.

Анотація. 22 – 23 марта 2016 на базе УкрНИИПИТ им. Л. Погорелого проведен семинар по теме «Подготовка технической документации для европейской сертификации в соответствии с Директивой 2006/42 / ЕС и Регламента № 167/2013», который был призван способствовать пониманию и применению в Украине элементов нового подхода Европейского Союза в сфере технического регулирования.